

Radio e televisiun: mintga chasada paja

Votaziun federala dals 14 da zercladur 2015

DA LUCAS DEPLAZES / ANR

■ **La tecnologia moderna lubescha da retschaiver progams da radio e da televisiun cun divers meds da telecomunicaziun, dapertut e da tut temp. Vitiers vegnan las pussaivladads quasi nunimitadas da pudair recepìr emissiuns da l'exteriur.** Chasadas ed interpresas che possedan apparats da radio u da televisiun ston pajar oz ina taxa da concessiun. Tgi che posseda nagin apparat è dispensà da la concessiun. Ina controlla exacta è oz quasi nunpussaivla.

Grazia al telefonin, al computer, al tablet pon ins retschaiver oz progams da radio e da televisiun senza apparats collidats cun la abitaziun. Perquai duai la taxa da concessiun vegnir remplazzada tras ina taxa per mintga chasada. Questa midada permetta da reducir la taxa actuala da concessiun da 462 francs sin 400 francs l'onni. Per interpresas dependa l'import da la taxa da la svieuta. Fatschentas cun ina pitschna svieuta na pagan nagut. Ina gronda part da tut las interpresas na vegn pia betg a stuaier pajar la taxa. Il cussegl federal ed il parlament recomondan d'acceptar la midada da la lescha federala davart radio e televisiun.

Cunter questa lescha è vegnì fatg il referendum, uschia ch'il pievel sto uss prender posiziun. Crititgà vegn cunzunt ch'interpresas ston pajar ina taxa per radio e televisiun, dentant er che schizunt chasadas senza apparats da recepziun èn suttemessas a la nova taxa.

S'adattar a la realitad

Ier ha preschentà a Berna il comite da pliras partidas sia posiziun en favur da la nova lescha. Cusseglieier naziunal *Martin Candinas* ha fatg attent ch'in vast program da radio e da televisiun è en l'interess da la coesiun tranter las regiuns ed en favur da la diversitad culturala da noss pajais quadriling. Tenor Candinas è ina revisiun da la lescha urgenta. Actualmain paja la taxa tgi che posseda in apparat da radio u da televisiun. Cun la nova tecnica da telecomunicaziun è explodida la pussaivladad da retschaiver emissiuns da radio e da televisiun. Praticamain fissan oz tuttas chasadas obligadas da pajar la taxa, ha constatà Candinas. *Urs Gasche*, cusseglieier naziunal (pbd/BE), fa attent che 92% da las chasadas e praticamain tut las interpresas disponan oz d'in access

Ier ha preschentà a Berna il comite da pliras partidas sia posiziun a favur da la nova lescha. Cusseglieier naziunal **Martin Candinas** (pcd/GR) ha fatg attent ch'in vast program da radio e da televisiun è en l'interess da la coesiun tranter las regiuns ed a favur da la diversitad culturala da noss pajais quadriling.

KEYSTONE

a l'internet. Perquai saja uss necessari d'adattar la lescha a la realitad. *Regula Rytz*, (verd/BE) fa attent che tgi che na fa betg diever da radio u televisiun, po mandar durant ils proxims tschintg onns

ina dispensaziun. Nagina taxa pagan singulas persunas en chasas da tgira; plinavant persunas che survegnan prestaziuns supplementaras da l'AVS u da la AI. Candinas puntuescha che la revisiun na saja

betg ina lescha per la SRG. Profitar da la nova lescha pon er ils emetturs privats da radio e da televisiun.

➤ PUGN DA VISTA

Gulivaziun da finanzas

La SSR fa annualmain ina svieuta da var 1.6 mia. francs. 75% da las entradas derivan da las taxas da recepziun e 25% dad entradas commercialas e dad ulteriurs retgavs.

Suisse romande, Svizra italiana e Svizra rumantscha na pon sin fundament dal dumber d'abitants betg offrir cun lur taxas da recepziun progams da radio e televisiun d'ina qualitat equivalenta. Perquai vegn resguardada l'idée suisse finanziala: Tut las entradas da taxas e da reclama vegnan bittadas en la medema avanaun naziunala e repartidas a las unitads d'interpresa regiunalas tenor ina «furmla magica» fixada da la SSR.

Grazia a quella gulivaziun da finanzas graduada survegnan las unitads d'interpresa Radio Télévision Suisse (RTS), Radiotelevisione svizra (RSI) e Radiotelevision Svizra Rumantscha (RTR) ina cumpart surproporzionala dals meds per pudair porscher progams cumpetitivs en franzos, talian e rumantsch. Surtut tar la televisiun dominassan autramain ils emetturs da la Frantscha e da l'Italia che possedan bler dapli resursas che la fiera da la Svizra romanda e dal Tessin.

2013	Svizra tudestga e rumantscha	Suisse romande	Svizra italiana
Cumpart da la populaziun	71,5%	24,2%	4,3%
Cumpart da las entradas	70,8%	24,7%	4,5%
Cumpart dals meds repartids	45,6%	32,6%	21,8%
Radios che pagan taxas	2'156'377	673'453	115'064
Televisiuns che pagan taxas	2'125'963	679'830	124'510